

ARUANDEKOHUSTUS

Keskpannga sõltumatus on iga hinnastabiilsuse tagamist esmatähtsaks hindava rahasüsteemi lahutamatu osa. Samas eeldab kaasaegne demokraatlik ühiskonnakorraldus igalt avalikke ülesandeid täitvalt institutsioonilt aruandmist oma tegevuse kohta. Eesti Panga kui Eesti Vabariigi sõltumatu keskpannga puhul tähendab see kohustust selgitada oma majanduspoliitilisi seisukohti ja otsuseid piisavalt selgelt ja põhjalikult nii Eesti kodanikele kui ka nende valitud esindajatele. Aruandekohustus ja keskpannga sõltumatus on kaks teineteist tasekaalustavat põhimõtet.

Keskpannga aruandekohustuse õigusraamistik ja kohustuslikud väljaanded

Keskpannga aruandekohustuse ulatust on täpsustatud mitmes Eesti seaduses. Vastavalt Eesti krooni tagamise seadusele tuleb keskpangal vähemalt kord kuus avaldada andmed oma kulla- ja välisvaluutareservi suuruse ja ringluses olevate Eesti kroonide hulga kohta. Need andmed avaldatakse **Eesti Panga bilansi ja krooni kattevara iseloomustavate ülevaattetabelite** näol. Vastavalt riikliku statistika seadusele ja Eesti Panga seadusele on keskpangal õigus ja kohustus koguda ning reeglitekohaselt avaldada oma vastutusvaldkonda puudutavat **raha-, finants- ja maksebilansistatistikat**. Seda tehakse Eesti Panga veebilehe statistikarubriikides. Lisaks kohustab Eesti Panga seadus keskpanka avaldama vähemalt kord kvartalis ilmuvat bülletääni ja aastaraamatut. Eesti Panga **kvartalibülletäänid** on vaheldumisi kas **raha- või finantspoliitilise suunitlusega**. **Aastaraamat** avaldatakse koos aasta finantsaruandega. Aastaruande kinnitab Eesti Panga nõukogu, kes seejärel esitab selle koos audiitori järeldusotsusega Riigikogule. Samaaegselt keskpannga aastaruandega esitatakse Riigikogule Finantsinspektsiooni nõukogu kinnitatud Finantsinspektsiooni aastaruanne. Riigikogu kuulab ära Eesti Panga presidendi ettekande keskpannga aastaruande kohta.

Aruandekohustus Riigikogu ees

Lisaks Eesti Panga presidendi iga-aastasele ettekandele aastaruande teemal Riigikogus teeb Eesti Pank Riigikoguga koostööd erinevate kohtumiste vormis ning annab vastuseks Riigikogu liikmete esitatud küsimustele selgitusi ja kommentaare.

Eesti Panga juhid ja spetsialistid kohtuvad regulaarselt Riigikogu rahanduskomisjoniga, et selgitada keskpannga hinnanguid majandusprotsessidele ja arutada sõlmküsimusi.

Riigikogu fraktsioonide huvi korral on Eesti Panga juhid tutvustanud keskpannga majanduspoliitilisi seisukohti ning erinevaid töövaldkondi. 2007. aastal tunti enim huvi Eesti majanduse edasiste arengutsenaariumide vastu.

Arupärimisi Riigikogu liikmed Eesti Pangale 2007. aastal ei esitanud.

Majanduspoliitiliste seisukohtade regulaarne tutvustamine ja majandusandmete kättesaadavaks tegemine avalikkusele

Keskpanga usaldusväärsus avalikkuse silmis ja läbi-
paistev tegutsemine on hästi toimiva rahasüsteemi
eelduseks. Nii avalikkus kui ka spetsialistid peavad
saama Eesti Pangast regulaarset, piisavalt põhja-
likku ja kvaliteetset majandusteavet. Keskpank
peab oluliseks pakkuda infot kasutajale võimali-
kult mugavalt ja soodsalt (näiteks on Eesti Panga
regulaarsed trükised tellijatele tasuta, neid saavad
tasuta ka kõik maakonnaraamatukogud), võimali-
kult kvaliteetselt ja õigeaegselt (näiteks kehtivad
väga ranged nõuded statistikanäitajate avaldamise
süsteemile¹).

Lisaks veebilehel ning erinevates trükistes² aval-
datud teabele saavad huvilised infot Eesti Pangast
ka ise küsida. Infopäringuid saab esitada nii kirja,
e-posti kui ka telefoni teel. 2007. aastal laekus Eesti
Pangale 2440 infopäringut, millest 72 registreeriti
teabenõudena.

¹ Andmed tuleb avaldada mitte ainult kindlal kuupäeval, vaid ka kindlal kellaajal ning need peavad vastama rahvusvaheliselt aktsepteeri-
tavatele kvaliteedinõuetele.

² Eesti Panga 2007. aasta publikatsioonide täielik loend on toodud aastaaruande lisa lk 125.